



TÍN CHỈ CARBON CƠ HỘI VÀNG CHO KINH TẾ XANH VIỆT NAM

Trong nỗ lực toàn cầu nhằm ứng phó với biến đổi khí hậu, thị trường tín chỉ carbon đang nổi lên như một công cụ tài chính hiệu quả để kiểm soát phát thải khí nhà kính và thúc đẩy mô hình phát triển bền vững. Việt Nam, với tiềm năng lớn về tài nguyên rừng và các chương trình phát triển sạch, đang đứng trước một cơ hội kinh tế mới đầy triển vọng – nơi mà mỗi tấn CO₂ được hấp thụ có thể quy đổi thành nguồn thu ngoại tệ đáng kể. Tín chỉ carbon là một đơn vị đại diện cho quyền phát thải một tấn CO₂ hoặc lượng khí nhà kính tương đương. Đây là công cụ kinh tế được quốc tế công nhận nhằm biến lượng phát thải thành hàng hóa có thể mua bán, trao đổi trên thị trường. Cơ chế này không chỉ giúp kiểm soát lượng khí thải toàn cầu mà còn khuyến khích các quốc gia và doanh nghiệp đầu tư vào công nghệ sạch, bảo vệ môi trường và phát triển năng lượng tái tạo.

Việt Nam và những bước đi chiến lược



Việt Nam đã chính thức cập nhật đóng góp do quốc gia tự quyết định (NDC) theo Thỏa thuận Paris về biến đổi khí hậu, trong đó cam kết giảm 9% lượng phát thải vào năm 2030 bằng nguồn lực trong nước, và có thể tăng lên đến 27% nếu có sự hỗ trợ quốc tế. Đáng chú ý, ước tính Việt Nam có thể bán ra tới 57 triệu tín chỉ carbon mỗi năm, với giá bình quân 5 USD/tín chỉ – tương đương hàng trăm triệu USD tiền thu về hàng năm. Đây không chỉ là một nguồn lực tài chính quý giá, mà còn là động lực quan trọng để bảo vệ và phát triển rừng, nâng cao thu nhập cho người dân, đặc biệt tại các vùng sâu vùng xa.

Trong những năm gần đây, Việt Nam đã ghi dấu ấn với nhiều thương vụ thành công. Chương trình khí sinh học ngành chăn nuôi đã triển khai trên 53 tỉnh, xây dựng hơn 180.000 công trình khí sinh học, góp phần bán được hơn 3 triệu tín chỉ carbon, mang lại nguồn thu 8,1 triệu USD. Đặc biệt, trong năm 2023, ngành lâm nghiệp đã bán thành công 10,3 triệu tín chỉ carbon rừng cho Ngân hàng Thế giới với giá trị hợp đồng lên tới 51,5 triệu USD – đây là bước ngoặt lớn, khẳng định tiềm năng hiện thực của thị trường này tại Việt Nam.

Hướng tới thị trường Carbon nội địa

Nhằm cụ thể hóa cam kết và khai thác hiệu quả tín chỉ carbon, Chính phủ Việt Nam đã ban hành Nghị định 06/2022/NĐ-CP, đặt nền móng cho việc hình thành thị trường carbon trong nước. Theo kế hoạch, từ nay đến năm 2027, Việt Nam sẽ hoàn thiện hệ thống pháp lý, xây dựng cơ chế vận hành, thử nghiệm sàn giao dịch tín chỉ carbon và từng bước triển khai thị trường một cách chính thức. Dự kiến năm 2025 sẽ là cột mốc quan trọng với việc vận hành thí điểm sàn giao dịch carbon quốc gia.

Tuy nhiên, để đi vào vận hành thực chất, Việt Nam cần xây dựng hệ thống đo lường – báo cáo – thẩm định (MRV) minh bạch theo tiêu chuẩn quốc tế, xác định lộ trình giảm phát thải cho từng ngành và tăng cường năng lực cho các bên liên quan. Đồng thời, việc nâng cao nhận thức cộng đồng, tạo niềm tin và sự tham gia tích cực của doanh nghiệp, địa phương là yếu tố then chốt để thị trường carbon phát triển bền vững và hiệu quả.

Tín chỉ carbon không chỉ là một công cụ kỹ thuật – đó là một cơ hội chiến lược để Việt Nam chuyển mình theo hướng kinh tế xanh, bền vững và hội nhập sâu rộng với thế giới. Nếu được đầu tư và tổ chức bài bản, thị trường này sẽ trở thành “nguồn tài nguyên mới”, tạo ra giá trị lớn không chỉ cho kinh tế quốc gia mà còn cho tương lai khí hậu toàn cầu.

